

Commissie

Beleid, Projecten en Laboratorium

Conceptverslag commissievergadering
Beleid, Projecten en Laboratorium van 5 februari 2020

Aanwezig: de dames Creemer, Eshuis (portefeuillehouder Noord), Heeringa (portefeuillehouder Zuid) en Plas (voorzitter), de heren Haerkens, Mentink en De Vos

de heer Kooistra, hoofd afdeling Beleid, Projecten en Laboratorium (secretaris) en Rita Warendorp Toringa, managementassistent (verslag)

Afwezig: de heer Tjarks

1. Opening

Mevrouw Plas opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

- 2.1 *De heer Kooistra* deelt mee, dat voortaan de stukken voor de vergaderingen van de commissies en het algemeen bestuur één keer in iBABS bij de betreffende vergadering van het algemeen bestuur geplaatst worden. Voorheen werden de stukken – deels – twee keer geplaatst; dit bleek onhandig te zijn.
- 2.2 Ten aanzien van het Planningsschema geeft *de heer Kooistra* aan, dat er voor is gekozen om het planningsschema gelijktijdig met het plaatsen van de conceptverslagen van de commissievergadering in iBABS te plaatsen; op deze wijze kunnen we zo actueel mogelijk zijn. Hoewel het planningsschema informatief bedoeld is, vindt *de heer Haerkens* het ook wel een sturingsmiddel.
- 2.3 *De heer Haerkens* is er voorstander van om de tijd van de Commissievergadering wél te benutten, als er geen agendapunten voor de reguliere vergadering zijn, bijvoorbeeld om over een onderwerp te discussiëren.
Mevrouw Heeringa geeft aan dat, wanneer het dagelijks bestuur geen agendapunten voorstelt, een uitvraag gedaan zou kunnen worden aan de leden van de commissie.

3. Verslag vergadering van 30 oktober 2019

Tekstueel, agendapunt 6

Pagina 7, derde alinea van onderen: “Mevrouw Creemer legt uit een beter resultaat komt” wordt gewijzigd in: Naar aanleiding van de opmerkingen, die gemaakt zijn tijdens de gebiedsbijeenkomst in Duurswold, geeft mevrouw Creemer aan wanneer de samenwerking van de overheden meer gestalte gaat krijgen, men in een gebied wellicht in gezamenlijkheid tot een beter resultaat komt.

Het verslag wordt gewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van punt

2 *De heer Haerkens* geeft aan dat hij de opmerking over de verslaglegging heeft gemaakt omdat in het voorgaande verslag enkele zinnen niet goed liepen. Hij vindt dat het verslag een goede weergave van de vraag en de discussie moet zijn. Overigens ligt er nu een mooi en helder verslag voor.

3 Pagina 2

De heer Haerkens vraagt hoe het gesprek, met betrekking tot het Zuidlaardermeer, met de insprekers, de gemeenten Midden-Groningen, Groningen en Tynaarlo en het waterschap is geweest in november 2019.

Mevrouw Heeringa geeft aan dat het overleg niet is doorgegaan. Vanuit de gemeente Midden-Groningen werd nut en noodzaak van het gesprek ter discussie gesteld. Omdat er inmiddels voldoende duidelijkheid was gegeven, viel de nut en noodzaak van het gesprek weg.

Tot nu toe was het het waterschap dat de algemene afstemming trok; dat is nu overgenomen door de provincie, die dus de rol voor algemene afstemming op zich heeft genomen. Hiermee is ook gelijk de onduidelijkheid weggenomen, dat het waterschap hiervoor verantwoordelijk is.

6 Pagina 7

De heer Haerkens zou graag een notitie "Functie volgt Peil versus Peil volgt Functie" zien. *Mevrouw Heeringa* geeft aan dat de verantwoordelijkheden hierin helder zijn: de provincie bepaalt de functie. In bijvoorbeeld de veenoxidatiegebieden is dit echter een probleem (is het systeem hier nog wel geschikt en maakbaar?).

Morgen vindt een terugkoppeling van de Pilot Valthermond plaats en wordt gesproken over het voorstel om voor drie gebieden een werkgroep landbouw in te stellen, die uit moet zoeken wat er nodig is om te komen tot een goed verdienmodel.

Mevrouw Eshuis attendeert op het werkdocument – Position Paper – van de provincie Groningen, die sinds kort vastgesteld is.

In reactie hierop geeft mevrouw *Creemer* aan dat er veel vragen zijn over sturing, zo kwam dit ook naar voren in de presentaties van mevrouw Meijer en de heer Van Lohuizen vanochtend in de plenaire bijeenkomst. Zij is er voorstander van dat het algemeen bestuur meer gevoel krijgt van welke tools zij in handen heeft. Zij zou hier graag eens over willen discussiëren, bijvoorbeeld tijdens een commissievergadering waar geen agendapunten behandeld worden.

Mevrouw Heeringa vindt dit een lastig onderwerp: het waterschap heeft immers wettelijke taken en is een organisatie in een maatschappelijke omgeving.

Mevrouw Plas is van mening, dat ook de leden van het algemeen bestuur haar achterban/netwerk kan gebruiken om invloed naar anderen uit te oefenen.

De heer Kooistra stelt zich voor dat deze discussie bij het Voorontwerp Waterbeheerprogramma wordt gevoerd; componenten uit de notitie Houding, Rol en Ambitie komen zeker terug in het Voorontwerp.

6 Pagina 8

De heer Haerkens vraagt naar het vervolg van de vier w's (wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen, wanneer is het uitgevoerd en wat gaat het kosten).

Mevrouw Heeringa geeft aan dat het dagelijks bestuur deze opmerkingen voor kennisgeving heeft aangenomen.

7 Pagina 11

De heer Haerkens vraagt naar de stand van zaken rond de lijst met eenentwintig projecten waar een risico is voorzien met betrekking tot PAS en PFAS.

De heer Kooistra zegt niet over een nieuwe lijst te beschikken. Inmiddels is er – extra - overleg met de provincie over de kadeverhoging Drentsche Aa en ook over het Witterdiep. Dit vraagt uiteraard tijd en kosten.

3. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 26 februari 2020

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

4. Evaluatie droogte 2019

De heer Tjarks heeft telefonisch aan mevrouw Plas laten weten geen specifieke vragen over het voorstel te hebben en dat hij de investering noodzakelijk vindt.

Spoor 2 *De heer Mentink* vraagt wie de betrokkenen zijn in de Aanpak van de Drentsche Aa. Dat zijn de gebruikers (grondeigenaren en pachters, de mensen die hun brood daar verdienen), zegt mevrouw Heeringa.

Spoor 4 *De heer Mentink* vraagt of de watergebruiker zich voldoende bewust is van het verantwoord en effectief omgaan met water in tijden van schaarste. Tijdens de gebiedsbijeenkomsten waren er volgens hem te weinig mensen aanwezig om te kunnen concluderen dat dit ook het geval is.

Mevrouw Eshuis merkt op, dat de mensen die niet aanwezig konden zijn bij de gebiedsbijeenkomsten zich straks nog kunnen laten horen bij de inspraakronde rondom het (Voor)ontwerp Waterbeheerprogramma.

De heer Mentink heeft het idee dat het bewust omgaan met waterverbruik niet echt leeft bij boeren, industrie en burgers.

Mevrouw Eshuis ervaart echter in diverse overleggen dat ook bedrijven goed bezig zijn het zoetwatergebruik te beperken; ook in het Oldambt waar het doorspoelbeleid aan de orde is, leeft het zeker. Evenals in het Drentsche Aa gebied.

Daarnaast geeft *mevrouw Eshuis* aan dat vanuit het dagelijks bestuur wordt deelgenomen aan het IJsselmeeroverleg (capaciteit van het IJsselmeer, de robuustheid van het systeem en de zoetwaterbeschikbaarheid).

De heer Mentink heeft campagnes voor de burgers gemist (hoe kun je het beste met je tuin omgaan in periodes van droogte).

Mevrouw Heeringa vindt dat dit voortdurende onder de aandacht gebracht worden; werken aan bewustzijn.

Risico's en kansen

De heer Mentink zou graag willen weten hoeveel extra water er gebruikt is door bijvoorbeeld burgers

Mevrouw Eshuis geeft aan dat er onderscheid gemaakt moet worden tussen oppervlaktewater (waterschap) en drinkwater (waterbedrijven). Daarnaast is het gebruik van oppervlaktewater door particulieren volgens *mevrouw Heeringa* procentueel helemaal niet interessant.

Mevrouw Creemer merkt hierbij op dat er wel campagne is geweest vorige zomer (minder douchen, geen tuinen besproeien).

Financiën

De heer Mentink ziet geen kosten geraamd bij Spoor 2 Aanpak Drentsche Aa. Er zullen ongetwijfeld kosten aan verbonden zijn, zegt *mevrouw Heeringa*, maar die zijn niet als zodanig gebudgetteerd.

Communicatie

Als laatste vraagt *de heer Mentink* naar de termijn van afronding van de gesprekken met de landbouwers in het gebied. *Mevrouw Heeringa* verwacht dat dit voor het groeiseizoen afgerond zal zijn. Momenteel vindt inventarisatie plaats van alle bronnen (waterwinputten) en pas dan kunnen we de gesprekken ingaan. De betrokkenen wordt allemaal persoonlijk benaderd en uiteraard kunnen mensen zich melden.

Mevrouw Creemer vraagt of het waterschap in 2019 al op maximale wateraanvoer zat en ten aanzien van de grondwaterstand wil ze weten of diepe of ondiepe grondwaterstand bedoeld wordt,

Mevrouw Heeringa geeft aan dat het waterschap over het ondiepe grondwater gaat en dat het diepe grondwater een aangelegenheid is van de provincie. In deze notitie gaat het over ondiep grondwater.

Mevrouw Eshuis geeft aan dat er bij Dorkwerd iets meer water ingelaten kan worden dan hetgeen in het waterakkoord is vastgelegd, maar dan moet er wel water aangevoerd kunnen worden. Het waterschap zit met een aantal capaciteitsvragen in het watersysteem, zowel binnen als buiten het beheergebied van het waterschap.

Ten aanzien van de vier Sporen ziet *mevrouw Creemer* de laatste drie meer voor de lange termijn en structureel, maar vraagt zich daarbij ten aanzien van Spoor 1 af of het hier nog één keer om een noodzakelijke maatregel gaat omdat het acuut is.

Mevrouw Heeringa antwoordt hierop dat het noodzakelijk is om aan de waterschapstaak te kunnen voldoen.

Bij Spoor 3 wordt gesproken over een veranderende watervraag; *mevrouw Creemer* vraagt zich af waar het zwaartepunt bij die veranderende vraag ligt. *Mevrouw Eshuis* zegt dat het zwaartepunt bij zowel de industrie (ontwikkelingen Eemsgebied/Delfzijl) als bij de landbouw (gebruik en verdamping) ligt.

Mevrouw Creemer vraagt als laatste naar de relatie tussen Spoor 4 en de verdringingsreeks.

De heer Kooistra geeft aan dat het waterschap vanuit het Deltaprogramma Zoetwater moet kunnen laten zien in hoeverre de gebruikers voorzien kunnen worden van water. In het nieuwe Waterbeheerprogramma wordt hierop teruggekomen.

Risico's en kansen

De heer Haerkens vraagt wat er bedoeld wordt met het nadrukkelijk meenemen van duurzaamheid bij de aanpak van de knelpunten. Waarom staat het hier zo expliciet; het waterschap doet dat toch standaard.

Mevrouw Eshuis zegt dat het geen spijtmaatregelen zijn, maar dat er gekeken wordt naar die maatregelen die genomen kunnen worden en die toekomstbestendig zijn.

Bij Spoor 4 vraagt *de heer Haerkens* hoeveel waterwinputten er gesloten zijn in de afgelopen jaren omdat zuiveren te kostbaar werd.

De heer Kooistra geeft aan dat dit niet het geval is geweest waar het gaat om oppervlakte- en grondwater.

Communicatie

De heer Haerkens heeft het optreden van het waterschap, tijdens de droogteperiode, anders beleefd dan in het voorstel staat genoemd. Hij ervaaarde, met name vanuit het Drentsche Aa gebied, veel commotie, onder andere over de handhaving door het waterschap.

De heer Mentink zegt dat hij vanuit de Veenkoloniën alleen maar positieve reacties heeft gehoord; dit geldt ook voor *mevrouw Creemer* vanuit het gebied Duurswold.

Mevrouw Heeringa geeft aan dat er in het Drentsche Aa gebied de afgelopen tientallen jaren ook geen aanleiding is geweest om te handhaven. Het waterschap gaat nu met het gebied in gesprek om goede afspraken, zeker ook over de regel hoogsalderende gewassen, te maken.

De heer Haerkens vindt dat het strategisch communicatiebeleid rijkelijk aan de late kant op het Planningsschema staat. Dat betekent uiteraard niet dat er nu geen communicatie op basis van het huidige strategische communicatiebeleidsplan plaatsvindt, aldus *de heer Kooistra*.

De heer Haerkens vindt dat het woord Deltaplan vaak gebruikt wordt binnen het waterschap; er lijkt voor elk onderwerp wel een Deltaplan te zijn. *De heer Kooistra* geeft hierop aan dat het waterschap geen Deltaplan heeft; het veelvuldig toepassen van de term Deltaplan is een actie vanuit het Rijk. Het waterschap heeft alleen het Waterbeheerprogramma.

De heer De Vos vindt de titel van het bestuursvoorstel "Evaluatie droogte 2019" verwarrend; de inhoud dekt niet de lading van de titel. De inhoud is gericht op knelpunten. *De heer De Vos* had graag gezien hoe daar in de toekomst - in de volle breedte - mee omgegaan moet worden.

Mevrouw Heeringa geeft aan dat het voorstel is gericht op de knelpunten waar nu iets aan gedaan kan worden. Aanvullend hierop zegt *mevrouw Eshuis* dat het voorstel gaat over de evaluatie van de knelpunten van de droogte van de afgelopen jaren.

De heer De Vos mist op het voorblad van het voorstel de paragraaf Duurzaamheid. Dit is echter een kwestie geweest van de paragraaf al dan niet aanvinken zegt *mevrouw Eshuis*. Duurzaamheid zou standaard op "ja" moeten staan. Duurzaamheid is in het voorstel op zich wel meegenomen.

De heer Kooistra geeft aan dat de vragen, die *de heer De Vos* heeft, terugkomen bij het Voorontwerp van het Waterbeheerprogramma.

Mevrouw Plas wil graag uitleg over de zin, onderaan op pagina 3, "Bij een aantal knelpunten is geconstateerd dat een tijdens droogteperiode. Deze accepteren huidige toestand".

De heer Kooistra legt uit dat wanneer bijvoorbeeld een gemaal; gedurende jaren goed functioneert eerder gebruik zal worden gemaakt van een noodpomp, in deze uitzonderlijke situaties van eens in de twintig jaar, dan dat er voor een definitieve oplossing wordt gekozen.

Op *de heer De Vos* na, neemt de commissie kennis van het voorstel en stelt het algemeen bestuur voor om een krediet van €792.000,= vrij te geven.

7. Rondvraag

7.1 *De heer De Vos* vraagt of er bij de totstandkoming van het bestuursvoorstel Vastelling peilbesluit Westerpolder – Vestdijklaan overleg is geweest met de provincie Groningen.

Mevrouw Heeringa geeft aan dat er zeker overleg is met de provincie daar waar het gaat om het gebied Oosterland; dit gebied valt buiten het peilbesluit.

Mevrouw Plas geeft de heer De Vos de suggestie om voortaan bij dit soort vragen, contact op te nemen met de opsteller van het voorstel.

7.2 *Mevrouw Creemer* vraagt of het waterschap ook deelneemt aan het project Gouden Gronden (bodemverbetering).

Het antwoord hierop zal worden opgenomen in onderstaand kader.

Wij nemen niet deel aan het huidige project Gouden Gronden. We zijn in gesprek met de secretaris van het project Gouden Gronden om te verkennen wat dit project voor ons gebied zou kunnen betekenen.

7.3 *Mevrouw Creemer* vraagt of de verslagen van de Klankbordgroepen van 16 september ook op internet gepubliceerd zijn. Dit is het geval, zegt *de heer Kooistra*.

7.4 *De heer Mentink* heeft deelgenomen aan de cursus Kennis bodemkunde; een interessante cursus dat mede door het waterschap gefinancierd is.

7.5 *Mevrouw Plas* vraagt naar aanleiding de toekenning van miljoenen aan boeren die willen stoppen, of het waterschap daarbij kan aanhaken.
Hiertoe worden door de provincies gebiedsprocessen ingesteld; het waterschap kan zich zeker melden als belanghebbende, aldus *de heer De Vos*.

8. Sluiting

Mevrouw Plas bedankt een ieder voor diens inbreng en sluit de vergadering.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 18 maart 2020.

Jelmer Kooistra
secretaris

Hermien Plas
voorzitter